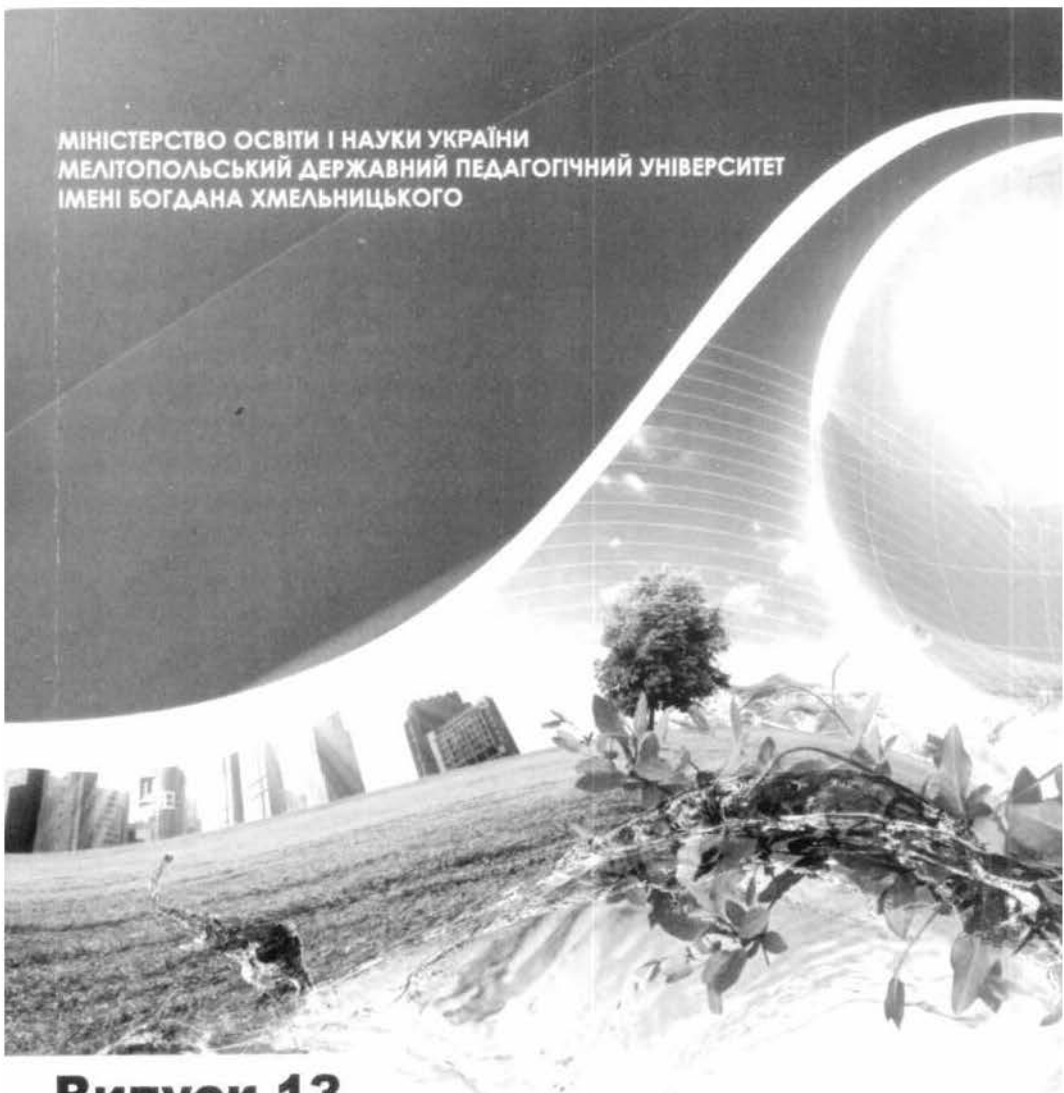

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Випуск 13

Студентський меридіан

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

СТУДЕНТСЬКИЙ МЕРИДІАН

Випуск 13

Мелітополь – 2014

УДК 378.4(447.64-21)МДПУ: 001.891(062.552)

ББК 74.58

С 88

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького 23.04.2014 р. протокол № 11

Редакційно-видавнича рада:

Молодиченко В. В.	— доктор філософських наук, професор, голова редакційно-видавничої ради
Прийма С. М.	— кандидат педагогічних наук, доцент, заступник голови редакційно-видавничої ради
Максимов О. С.	— доктор педагогічних наук, професор
Москальова Л. Ю.	— доктор педагогічних наук, професор
Мацюра О. В.	— доктор біологічних наук, професор
Данченко О. О.	— доктор сільськогосподарських наук, професор
Даценко Л. М.	— доктор геологічних наук, професор
Єремєєв В. С.	— доктор технічних наук, професор
Бєльчев П. В.	— кандидат педагогічних наук, доцент
Петренко В. А.	— кандидат економічних наук, доцент
Пачев С. І.	— кандидат історичних наук, доцент
Хомчак О. Г.	— кандидат філологічних наук, доцент
Фалько Н. М.	— кандидат психологічних наук, доцент
Шелуха О. С.	— інженер наукового відділу

С88 Студентський меридіан : збірник наукових праць. — Мелітополь : МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2014. — Вип 13. — 91 с.

ISBN 978-617-7055-41-8

До збірника ввійшли матеріали, присвячені актуальним проблемам природничих, математичних, гуманітарних наук, а також сучасних інформаційних технологій.

Збірник призначений для студентів, магістрантів, аспірантів і педагогічних працівників.

Відповідальність за вірогідність та оригінальність поданих матеріалів (фактів, цитат, прізвищ, імен, результатів досліджень тощо) покладатиметься на авторів.

УДК 378.4(447.64-21)МДПУ: 001.891(062.552)

ББК 74.58

© Автори публікацій, 2014

ISBN 978-617-7055-41-8

© Видавництво МДПУ

ім. Б. Хмельницького, 2014

ЗМІСТ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Наталія Данилюк Стійкість сортів вишні-дюків до хвороб і шкідників	6
Аліна Карпачова Колекція сортів півників борідкових «Forest city» Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького	9
Надія Костенко Лікарські городні рослини агробіологічного комплексу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького	11
Римма Крамаренко Результати педагогічного експерименту із використання кімнатних рослин	13
Яна Лобач Колекція тюльпанів навчально-польового відділення «Forest city» кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького	15
Маргарита Мамонova Умови використання нетрадиційних уроків біології у загальноосвітній школі	18
Аліме Ходжакулова Проходження фенологічних фаз сортів овочевого гороху	21
Інна Шумейко Стійкість сортів абрикоса до моніліозу та клястероспоріозу	22

ІСТОРІЯ

Олена Коспоковська

«Закони царя Хаммурані» – всесвітня пам'ятка писаних законів.....25

Олена Микуліна

Особливості цехової організації ремесла у середньовічних містах Західної Європи.....29

ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ

Лейла Асанова

Організація дослідницької роботи учнів із декоративними рослинами школи в гуртку «Юні дослідники світу декоративної флори».....33

Анна Бережияк, Дар'я Горбань

Особенности эмоционального состояния и уровня развития памяти у студентов.....35

Юлія Голубова

Нетрадиційні форми екологічного виховання учнів.....38

Марія Кошелєва

Природоохоронна робота учнів як складова збереження біорізноманіття природи рідного краю.....41

Ольга Палагнюк

Психолого-педагогічні та фізіологічні аспекти вокального розвитку учнів старшого шкільного віку.....44

Дар'я Піжик

Динаміка розвитку і психологічна симптоматика синдрому емоційного вигорання.....48

Тетяна Сіюшова

Особливості проведення уроків української мови в сучасній малокомплектній школі.....52

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Ірина Мала

Використання інформаційно-комунікаційних технологій в інтерактивному навчанні школярів.....55

Віталії Неліпа

Розробка електронного посібника «Підготовка учителя до уроків інформатики у другому класі».....57

Маргарита Терехова

Розробка електронного посібника «Творчі завдання для навчання інформатики в початковій школі»60

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ**Оксана Горшкова**

Активізація пізнавальної діяльності засобами динамічного DG.64

Юлія Єременко

Організація позакласної роботи з математики у старших класах66

Юлія Муки

Використання інтерактивних засобів навчання при викладанні теми «Показникова функція».....68

Олена Сиплива

Активізація пізнавальної діяльності старшокласників медіазасобами на уроках математики.....70

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ**Катерина Дюжаєва**

Художнє осмислення постаті І. Котляревського (на матеріалі історико-біографічної повісті Івана Пільгука «Грозовий ранок»).....72

Юлія Пінігіна

Класифікація власних назв у повісті Тараса Шевченка «Наймичка»...77

Катерина Редькіна

Історико-художня реконструкція долі М. Левицького у повісті Івана Корсака «Тиха правда Модеста Левицького».....81

Марія Сизоненко

Особливості вираження концепту *son* у романі Валерія Шевчука «Дім на горі».....86

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....88

УДК 631.526.3:582.572.8

**КОЛЕКЦІЯ ТЮЛЬПАНІВ НАВЧАЛЬНО-ПОЛЬОВОГО
ВІДДІЛЕННЯ «FOREST CITY» КАФЕДРИ БОТАНІКИ І
САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА
МЕЛІТОПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Яна Лобач

Науковий керівник – канд. с.-г. наук, доцент Туровцева Н. М.

Тюльпани – дуже популярні та улюблені у нашій країні квіти, які оточені ореолом легенд і неймовірних історій. Розцвітаючи навесні, коли природа тільки розпочинає звільнятися від зимового полону, тюльпани вітають світ мільйонами яскравих різнобарвних усмішок.

Результатом тривалої селекційної роботи є численні сорти з багатою гаммою забарвлень надзвичайно різноманітні за формою її термінами цвітіння. Ці яскраві витончені рослини з повним правом вважаються найкращою окрасою весняних квітників [1; 2].

Ізкожним роком зростає кількість пристрасних прихильників цих рослин. Великі колекції можна зустріти не лише у ботанічних садах та інших наукових установах, але досить часто і у квітників-аматорів.

На території навчально-польового відділення «Forest city» кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького зростає колекція тюльпанів, яка добиралася протягом декількох років.

У ході обстеження колекції нами було виявлено 16 сортів тюльпанів, які є представниками 8-ми класів.

Наводимо морфо-біологічний опис досліджуваних сортів

Клас 1. Прості Ранні тюльпани.

Сорт Крістмас Марвел. Квітка келихоподібна насичено-рожевого, з карміновим відтінком забарвлення. Дно жовте, з білою облямівкою. Ранні строки цвітіння, тривалість цвітіння 15–20 днів. Рекомендується для найбільш раннього вигання, групових насаджень, на зріз.

Клас 2. Махрові Ранні тюльпани.

Сорт Ель Торседор. Квітка півописподібна, заввишки до 5 см, оранжево-червона, з жовтими краями листочків оцвітіння. Дно жовте. Недорозвинені пиляки і пичинкові ніжки жовті. Висота рослини до 45 см. Цвіте 14–19 днів. Рекомендується для оформлення бордюрів і раннього вигання.

Клас 3. Тріумф-тюльпани.

Сорт Арабіс Містері. Квітка чашоподібна, пурпурно-фіолетова, з широкою білою облямівкою. Дно лимонно-жовте. Середній строк цвітіння, тривалість 10–15 днів. Рекомендується для групових насаджень.

Сорт Дон Кіхот. Квітка овальна, світло-бузково-рожевувата, біля основи біла. Дно кругле, з синьою облямівкою. Тичинкові нитки білі, пелюстки жовті. Строк цвітіння середній, тривалість 10–15 днів. Низький коефіцієнт розмноження. Рекомендується для групових насаджень, на зріз для букетів та для виганняння.

Сорт Робінеа. Квітка келихоподібна, червона, із сливовим відтінком на спинках зовнішніх листочків оцвітіння. Дно світле, із синіми штрихами. Строки цвітіння середні, тривалість 10–15 днів. Добре розмножується. Застосовний для виганняння у середні строки, групових насаджень.

Клас 4. Дарвінові тюльпани.

Сорт Бьюті оф Апельдорн. Квітка овально-чашоподібна, заввишки до 9,5 см. Забарвлення золотисто-жовте, із червонуватими прожилками і штрихами на спинці. Дно зірчасте, чорне, без облямування Тичинкові нитки чорні, біля основи жовті, пелюстки чорні. Висота рослини 60–65 см. Зацвітає усередині травня, виродовж 11–17 днів. Відмінно розмножується. Універсальний, витривалий сорт. Рекомендується для групових насаджень, на зріз і для виганняння.

Сорт Апельдорн Еліта. Квітка келихоподібна помаранчево-червона, з яскраво-жовтими краями пелюсток та зеленувато-жовта біля основи. Усередині уся поверхня пелюсток має густе червоне штрихування. Дно чорне, з яскраво-жовтим облямуванням. Строк цвітіння ранній, тривалість 9–15 днів. Рекомендується для групових насаджень, на зріз і для виганняння.

Сорт Парад Рекорд. Квітка келихоподібна вогняно-червоно-темно-оранжевими, злегка заломленими краями пелюсток, з внутрішньої стороні пелюсток є багрово-червоне обрамлення. Дно бронзово-зелене, зі світлішим ореолом. Рослина могутня, формус високий, міцний квітконос. Строк цвітіння середній, тривалість 10–16 днів. Розмноження добре. Рекомендується для групових насаджень, на зріз і для виганняння.

Клас 5. Прості Пізні тюльпани.

Сорт Бінгам. Квітка чашоподібна, забарвлення всіх частин оцвітіння чисто-жовте. Строк цвітіння пізній, тривалість 15–20 днів. У

разі тривалого цвітіння у відкритому ґрунті зберігається висока декоративність усієї рослини. Рекомендується на зріз для букетів.

Сорт Маурін. Квітка келихоподібна біла, на спинці трохикремова. Дно невелике, округле, зеленувато-жовте. Строк цвітіння пізній, тривалість 8–12 днів. Рекомендується на зріз для букетів і для озеленення.

Сорт Куїн оф Найт. Квітка келихоподібна, чорно-пурпурово-фіолетова із коричневим відтінком, майже чорна на краях. Зовнішні листочки оцвітіння ізсизуватим нальотом на спинці. Дно темно-синє без облямування. Один із найбільш великоквіткових сортів із чорним забарвленням. Строк цвітіння середній, тривалість 8–15 днів. Рекомендується для групових насаджень і на зріз для букетів.

Клас 6. Лілієцвіті тюльпани.

Сорт Жаклін. Квітка лілейної форми, темно-рожевого забарвлення. Основа шестигранна. Дно кремово-біле без облямування. Строк цвітіння пізній, тривалість 8–14 днів. Рекомендується для групових насаджень, на зріз для букетів.

Клас 7. Бахромчасті тюльпани

Сорт Майя. Квітка келихоподібна, світло-лимонно-жовта, із червонуватим бахромчастим обкантуванням пелюсток. Дно бронзово-жовте. Тичинкові нитки і пиляки світло-жовті. Розмножується добре. Строк цвітіння середній, тривалість 10–15 днів. Рекомендується для групових насаджень, на зріз.

Сорт Бургундії Лейс. Квітка ширококелихоподібна, винно-червона, із малиновим відтінком на спинці і сріблястим бахромчастим обкантуванням пелюсток. Дно кремове, зголубуватим штрихуванням у вигляді облямування. Строк цвітіння пізній, тривалість 8–10 днів. Нестійкий до вірусу строкатопелюстковості. Рекомендується для групових насаджень, на зріз для букетів.

Сорт Фрінджид Бьюті. Квітка махрова, яскраво-червона, із золотисто-жовтою бахромою на краях. Пелюстки біля основи вузькі, зверху ширші. Дно жовто-зелене. Середній строк цвітіння, тривалість 8–12 днів. Рекомендується для групових насаджень і для вигання у горщиках [3].

Клас 8. Папугові тюльпани

Сорт Блек Перрот. Квітка чашиподібна забарвлення від темно-вишневого до майже чорного навколодна, усередині блискуче зовні сизий наліт. Дно невелике, темно-синє. Розмножується добре. Строк

цвітіння середній, тривалість 10–14 днів. Рекомендується для групових насаджень, на зріз для букетів.

Література:

1. Лисянский Б.Г. Тюльпаны / Б.Г. Лисянский. — М.: Астрель, АСТ, 2002. — 152 с.
2. Малова Н. Тюльпаны / Н. Малова. — М.: ОЛМА-ПРЕСС, 2001. — 96 с.
3. Марков А. Г. Нарциссы. Тюльпаны: Альбом-справочник / А.Г. Марков. — М.: Россельхозиздат, 1986. — 254 с.

УДК 373.5.091.33-028.76:57

УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ УРОКІВ БІОЛОГІЇ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ

Мargarita Mamonova

Науковий керівник – канд. пед. наук, старший викладач Гнатів О. В.

Інтеграція України в європейське і світове співтовариство вимагає якісних змін у біологічній освіті, її модернізації, узгодження з потребами життя. XXI століття – це час формування високотехнологічного інформаційного суспільства, в якому якість людського потенціалу, рівень освіченості й культури всього населення набувають вирішального значення для економічного та соціального поступу країни [2]. Саме тому освіта має базуватися на принципах диференціації навчання, орієнтації на особистість учня, формування його мотиваційної сфери, розвитку інтелектуальних і творчих здібностей. Зазначене знаходить відображення у державних документах, зокрема, у «Національній доктрині розвитку освіти України в XXI столітті», яка передбачає реалізацію принципу гуманізації освіти, методологічну переорієнтацію процесу навчання з інформативної форми на розвиток особистості, індивідуально-диференційований і особистісно-орієнтований підходи до навчання [3].

У зв'язку з цим, все вагомніше постає проблема творчого вдосконалення традиційних форм організації навчання у загальноосвітніх закладах.

Однією з основних вимог є творчий підхід до побудови уроку, що дає змогу зробити його цікавим, захоплюючим для учнів, забезпечити